

مبانی مدیریت صنعتی

(رویکرد نوین)

مؤلفان

دکتر میرزا حسن حسینی - روح الله حسینی

دپارتمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها

حسینی، میرزا حسن، ۱۳۳۹

عنوان و نام پدیدآور: مبانی مدیریت صنعتی (رویکرد نوین) / مؤلفان میرزا حسن حسینی و روح الله حسینی.

مشخصات نشر: تهران: استادی، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهری: ۲۴۸ ص.: مصور، جدول، نمودار.

ISBN: 978-964-546-296-1

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص ۲۴۴-۲۴۸

موضوع: مدیریت صنعتی

موضوع: مدیریت صنعتی — آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)

شناسه افزوده: حسینی، روح الله، ۱۳۵۹ -

رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۹ ح۴۵/ف۲ HD۳۷

رده‌بندی دیویی: ۶۵۸/۵

شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۰۴۶۹۳

نشانی: خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان لبافی نژاد - پلاک ۴

تلفن: ۶۶۴۹۰۴۶۱ - ۶۶۴۹۳۳۲۶ - ۶۶۴۰۱۲۹۵ - دورنگار: ۶۶۴۹۰۴۶۲

عنوان کتاب: مبانی مدیریت صنعتی (رویکرد نوین)

مؤلفان: میرزا حسن حسینی - روح الله حسینی

ویراستار علمی: مجید فروزان

ناشر: انتشارات استادی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۹

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

حروفچینی: واحد کامپیوتر استادی

صفحه‌آرا: فریده نادری

طرح روی جلد: احمد آفاقلی‌زاده

لیتوگرافی: سعید دانش

چاپ: تصویر

صحافی: غزل

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

ISBN: 978 - 964 - 546 - 296 - 1

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۵۴۶ - ۲۹۶ - ۱

«حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است و هرگونه نسخه‌برداری از آن پیگرد قانونی دارد.»

پیشگفتار

سازمان، سیستمی نظام‌مند است که به صورت مجموعه‌ای از زیرسیستم‌های متنوع تعریف می‌شود. چگونگی انجام کارهای زیاد و یا گاه‌آه متفاوت در سازمان‌ها برای رسیدن به اهداف در محیط و شرایط پیچیده و چندبُعدی امروزی وظایف و مسئولیت مدیران را پیچیده و بااهمیت می‌سازد. از طرفی سرمایه‌ی انسانی مهم‌ترین منبع سازمان برای پیشرفت است و تنها راه مدیریت اثربخش این منابع و ارتقاء بهره‌وری سازمانی مستلزم آموختن اصول، قواعد و دانش مدیریت صنعتی و بکارگیری آن در سازمان است.

براساس نظریه‌ی فایول منظور از ایجاد سازمان، انجام کار می‌باشد. بنابراین تدوین کتاب حاضر جنبه‌ی آموزشی و عملکردی دارد و دانشجویان مدیریت، مدیران و برنامه‌ریزان سازمان‌ها به خصوص سازمان‌های صنعتی را در عمل جهت بهبود شیوه مدیریت یاری می‌دهند.

کتاب حاضر، حاصل بررسی‌ها، تحقیق و پژوهش‌های صورت گرفته و همچنین مطالعات توسط نویسندگان می‌باشد. همچنین تجربیات و اندوخته‌های نویسندگان در زمان مدیریت کارخانه و طراحی استراتژی شرکت، بر غنای مطالب و اطلاعات افزوده است. امید است دانشجویان با مطالعه‌ی این کتاب، بخشی از علم و دانش مدیریت در حیطه صنعت را فرا گرفته و نیاز علمی آنها برآورده شود و موجب تقویت بنیه علمی، دانش و اطلاعات آنها گردد.

بنابراین نویسندگان بر این‌اند که موضوع‌های مطرح شده در خصوص مبانی مدیریت صنعتی منطبق بر ماهیت عملکردی شرکت‌ها و سازمان‌های تولیدی - صنعتی باشد.

صنعت پویا حاصل «خلاقیت و ابتکار» ناشی از هوش و طرز تفکر مدیریت است و زیربنای آن را توسعه‌ی تفکرات، ایده و شیوه‌ی مدیریت تشکیل می‌دهد.

کتاب حاضر یکی از معدود کتاب‌های تألیفی در حوزه‌ی مدیریت صنعتی می‌باشد که توسط دو تن از نویسندگان تألیف شده است در این زمینه قبلاً کتاب‌هایی چاپ و منتشر شده است. در این کتاب، تکوین صنعت و چگونگی مدیریت آن با نگاهی تازه مطرح شده است، علاوه بر بهره‌گیری از تجارب علمی و عملی خود، از مراجع و منابع معتبر داخلی و خارجی نیز سود جست‌ه‌اند.

در پایانه از همکاری صمیمانه‌ی تمام کسانی که ما را در نگارش این کتاب یاری کرده‌اند به خصوص از راهنمایی و مساعدت جناب آقای دکتر رضا مسائلی ریاست محترم سازمان تجهیزات پزشکی کل کشور، متشکر و سپاسگزاریم. همچنین از زحمات سرکار خانم ربابه طاهری، مرضیه حسینی و صفیه حسینی تشکر خالصانه داریم.

دکتر میرزا حسن حسینی - روح‌الله حسینی

(اعضاء هیأت علمی دانشگاه پیام نور)

فهرست مطالب

فصل اول: نگرش‌های مدیریت (سیر تاریخی).....	۵۲
مقدمه.....	۷
روند تکامل مکاتب (دیدگاه‌ها و نگرش‌ها) مدیریت.....	۹
دیدگاه‌های ماقبل کلاسیک مدیریت.....	۱۰
مکتب سنتی (کلاسیک).....	۱۰
نظریه‌های نئوکلاسیک.....	۱۸
نگرش‌های مدرن و جدید مدیریت.....	۲۳
خلاصه فصل.....	۲۸
فصل دوم: صنعت در گذر زمان (انقلاب صنعتی).....	
مقدمه.....	۳۱
شکل‌گیری انقلاب صنعتی.....	۳۲
عوامل زیربنایی انقلاب صنعتی.....	۳۵
توسعه انقلاب صنعتی.....	۳۵
شرایط کار در دوره انقلاب صنعتی.....	۳۶
ویژگی‌های مدیریت در عصر انقلاب صنعتی.....	۳۷
دستاوردهای انقلاب صنعتی.....	۳۷
خلاصه فصل.....	۳۸
فصل سوم: سازمان صنعتی (صنعت).....	
مقدمه.....	۴۰
سیر تکامل صنعت.....	۴۲
عوامل صنعت.....	۴۴
خلاصه فصل.....	۴۶
فصل چهارم: تعریف و مفاهیم مدیریت صنعتی.....	
مقدمه.....	۴۸
تعریف مدیریت.....	۴۹
وظایف اولیه مدیران صنعتی چیست؟.....	۵۰
مدیریت صنعتی.....	۵۰
مهمترین ابزارهای مدیریتی.....	۵۲
الگوی جدید مدیریت صنعتی.....	۵۲
ضرورت و اهمیت مدیریت صنعتی در سازمان‌ها.....	۵۴
مهارت‌های مورد نیاز برای یک مدیر صنعتی.....	۵۸
خلاصه فصل.....	۶۳
فصل پنجم: فرآیند مدیریت استراتژیک صنعتی.....	
مقدمه.....	۶۵
استراتژی.....	۶۶
مدیریت استراتژیک در صنعت.....	۶۷
ضرورت و اهمیت مدیریت استراتژیک.....	۶۸
استراتژی صنعتی شدن.....	۶۸
استراتژی (راهبرد) تولید.....	۶۹
انواع استراتژی‌های مهم تولیدی - صنعتی.....	۷۰
خلاصه فصل.....	۷۵
فصل ششم: مدیریت کارخانه و تولید.....	
مقدمه.....	۷۸
کارخانه.....	۸۰
ضرورت و اهمیت مدیریت کارخانه‌ها.....	۸۲
مفهوم تولید.....	۸۶
عملیات.....	۸۶
مدیریت تولید.....	۸۷
سیستم‌های تولید.....	۸۹
قلمرو سیستم‌های تولید.....	۹۳
خلاصه فصل.....	۹۴
فصل هفتم: طراحی سازمان‌های صنعتی.....	
مقدمه.....	۹۶
طراحی ساختار سازمان‌های صنعتی.....	۹۷

فصل دهم: مدیریت پروژه

۱۵۷	مقدمه	۱۰۹	مکان یابی کارخانه (صنعت)
۱۵۸	طراحی تیم‌ها	۱۱۱	روش‌های توسعه‌ی داخلی سیستم‌های تولید
۱۶۱	تاریخچه‌ی مدیریت پروژه	۱۱۱	خلاصه فصل
۱۶۳	کنترل		فصل هشتم: برنامه‌ریزی و مدیریت موجودی‌ها
۱۶۵	مدیریت هزینه	۱۱۴	مقدمه
۱۶۶	تکنیک‌های برنامه‌ریزی و کنترل پروژه	۱۱۴	ضرورت اطلاعات
۱۷۰	شبکه‌ی پروژه	۱۱۵	شرایط تصمیم‌گیری
۱۷۴	روش مسیر بحرانی (سی. پی. ام)	۱۱۷	انواع تصمیمات مهم
۱۷۶	خلاصه فصل	۱۱۸	تصمیم‌گیری استراتژیک

فصل یازدهم: مدیریت کیفیت و بهره‌وری

۱۷۹	مقدمه	۱۱۹	روش‌های برنامه‌ریزی تولید
۱۸۰	مفهوم بهره‌وری	۱۲۰	برنامه‌ریزی ظرفیت
۱۸۰	سطوح بهره‌وری در یک سازمان صنعتی	۱۲۱	مسائل کمی در برنامه‌ریزی ظرفیت تولید
۱۸۲	ارزیابی بهره‌وری عملکرد	۱۲۲	برنامه‌ریزی تعمیرات
۱۸۴	کیفیت	۱۲۳	تکنیک‌های پیش‌بینی
۱۸۴	برنامه کیفیت بالدریج	۱۲۹	مدیریت هزینه‌ها
۱۸۶	تیم‌های QC	۱۳۰	نمودار نقطه‌ی سربه‌سر
۱۸۷	ISO ۹۰۰۰	۱۳۳	موجودی‌ها
۱۸۹	بهبود کیفیت و بازدهی	۱۳۴	هزینه‌های تامین کالا یا مواد (هزینه‌ی موجودی)
۱۸۹	چرخه دمینگ	۱۳۸	خلاصه فصل
۱۹۰	مشکلات اساسی در کیفیت		فصل نهم: مدیریت تکنولوژی و فن‌آوری صنعتی
۱۹۱	کانبان	۱۴۲	مقدمه
۱۹۸	نمودارهای کنترل کیفیت آماری	۱۴۳	تکنولوژی
۲۰۴	خلاصه فصل	۱۴۵	ویژگی‌های ماهوی تکنولوژی

فصل دوازدهم: کار در صنعت

۲۰۸	مقدمه	۱۴۸	کار آفرینی
۲۰۹	کار	۱۵۰	فن‌آوری، ساختار صنعت را تغییر می‌دهد
۲۱۰	شکل‌گیری قوانین کار و ایجاد اتحادیه‌های کارگری	۱۵۲	مزایای استراتژیک تکنولوژی اطلاعات
۲۱۴	مدیریت اعتصاب	۱۵۲	انتقال تکنولوژی
۲۱۷	آموزش و پرورش کارکنان	۱۵۴	مزایای بکارگیری تکنولوژی‌های جدید صنعتی
۲۱۸	خلاصه فصل	۱۵۴	خلاصه فصل

ویژگی‌های مشترک کشورهای صنعتی ۲۲۹	فصل سیزدهم: توسعه‌ی صنعت (صنعتی شدن)
تعیین هدف‌های دولت در برنامه‌ی خود برای صنعت ۲۲۹	مقدمه ۲۲۰
نقش نوآوران در توسعه ۲۳۱	تعریف رشد اقتصادی ۲۲۱
عوامل مؤثر بر توسعه‌ی صنعت ایران ۲۳۲	تعریف توسعه‌ی اقتصادی ۲۲۱
پیااده‌سازی آگاهانه مدل گازهای در حال پرواز ۲۳۸	مراحل توسعه‌ی صنعتی شدن جوامع (سیر تکاملی صنعت) ۲۲۴
دوران عمر یک سازمان صنعتی ۲۳۹	سرمایه‌گذاری در طرح‌های صنعتی ۲۲۵
برنامه‌ریزی برای تغییر سازمانی ۲۴۱	مفهوم نوین‌سازی صنایع کوچک ۲۲۶
خلاصه فصل ۲۴۲	شاخص‌های ارزیابی ۲۲۶
منابع ۲۴۴	مزایای توسعه‌یافتگی صنعت ۲۲۸